بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/548
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، ވެލާނާގެ/ކ.މާލެ
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: މުޙައްމަދު މުމްތާޒް، ޖަވާހިރުވާދީ/އއ.ހިމަންދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައިހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ނިމުނު ތާރީޚް: 10 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1443
15 ނޮވެމްބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް [illegible] ކުރެވުނު ތާރީޚު:
09 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
06 ނޮވެމްބަރު 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު:431/Cr-C/2018
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ބާވަތް: އިތުބާރުކުރެވޭ ފަރާތެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގުން

- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 06 ޖޫން 2018
- ނިމުނު ތާރީޚު: 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2019

ޖިނާއީ- އިތުބާރުކުރެވޭ ފަރާތެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގުން- ކުޑަކުއްޖާގެ ބަސް- ކުޑަކުއްޖާގެ ބަޔާން
[illegible]

- ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު (މިރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.)

މައްސަލަ:

1. މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވާ ޙުކުމާއި އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކޮށް ޙުކުމް އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު، ޝަރީޢަތުގެ ޖިނާއީ ފާސްކުރާ ފަރާތުން ޙަރަކާތްތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ޤަޟިއްޔާ އެކަން. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަކީ އ.އ.ހިތަދޫ/ޖ.ފިހާރަގެ، މުޙައްމަދު މުޢާޒު އެވެ.

ކަންހިނގާގޮތް ކުރުކޮށް:

2. މި މައްސަލައިގައި އަނިޔާލިބުނު ކުޑަކުއްޖާ 04 (ހަތަރު) އަހަރުފުރުމުގައި ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިގެން 28 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޝަކުވާ ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރެއެވެ. ޝަކުވާ ދައުލަތުން ދަޢުވާ ގެނައިގެން ދަޢުވާލިބުނު ބައްޕަ ދައުލަތުގެ ވަނަވަރު ބަޔާން (ކުއްޖާއި ދެމެދު އޮތް ގުޅުން)[1] އެވެ. ދަޢުވާގެ ތަފްޞީލު ގޮތުގައި ޝަކުވާ ދިން މަޢުލޫމާތުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދަޢުވާ ކުރެވުނު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ދެކަން ދީފައިވާ ފާހަގަކޮށް ދަޢުވާ އަށް ޑީ.އެން.އޭ.އަކަށް ދިނުމަށް ޝަކުވާ ފޮނުވިއެވެ. ނަމަވެސް ޝަކުވާ ފޮނުވި ގޮތުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ޑީ.އެން.އޭ.އަކަށް ދިނުމަކަށް ނުވެއެވެ.

3. ޑީ.އެން.އޭ.އަކަށް ކުރުވާ ދިނުމަށްފަހު 01 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައެވެ. ޝަކުވާ ދަޢުވާ ބެލުމަށް، ތަޙްޤީޤުކުރާ ފުލުހުން ޝަކުވާ ލިބުނު ދަޢުވާގެ ކުރިމަތިން ބަޔާން ...

---

[1] ސަރީރުން ނިޔާކުރާ އަންހެނުގައި ކުއްޖާގެ މާމަގެ ނަން ހިމެނިފައިވާއިރު ޝަކުވާގައި މައިގަނޑު ތަފްޞީލުގައި މިކަން ދެނެގަނެވުނެވެ.

ގޮސްފައިހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވޭ ކަމަށާއި، އެއީ އެކުއްޖާއަށް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ސަބަބުން ދިމާވެފައިވާ ގެއްލުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައެޅިގެން ނުބުނެވޭނެ ކަމަށާއި، އެގޮތުން ކަނޑައެޅުން ނެތި އެފަދަ ގެއްލުންތައް ސާފުތެރިކަން ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީގުނަވަން ކެހުމުގެ ސަބަބުން ދިމާވެދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

4. ކުޑަކުއްޖާގެ ބައްޕައަކީ، އއ. ހިމަންދޫ/ޖަވާހިރުވާދީ، މުޙައްމަދު މުސްތަފާ، އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތުކޮށް އެ މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށްއެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް ހުށަހެޅުމުން އެސަރވިސްއިން އެމައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށް، މުޙައްމަދު މުސްތަފާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށް ދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ފޮނުވުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅިގެން، އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު މުސްތަފާގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައެވެ. އެދަޢުވާ ކުރީ ސަބަބުކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މުޙައްމަދު މުސްތަފާ، 2017 ވަނަ އަހަރު އެކިދުވަސްވަރުން އޭނާގެ ދަރިކަނބަލުން ކަމުގައިވާ (ކުޑަކުއްޖާ) 04 (ހަތަރު) އަހަރު އުމުރުން ޖިންސީ ޝަހުވަތުގެ ގަސްދުގައި އެކުއްޖާގެ ކިހިލަކުރުގައި އަތްލާ ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާތީ އެވެ.

5. އެ މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ބަލައި ނިންމާފައިވަނީ، ދައުލަތުން މުޙައްމަދު މުސްތަފާގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާއަށް އޭނާ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި އިންކާރުކޮށްފައިވާތީއާއި، ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުވާއިން ހުށަހެޅި ހެކިތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެކަށީގެންވާ ޝައްކުގެ

ސަރުކާރުން މިންވަރަށް މުޅިއުމުރު މުޖުތަމަޢު ހިންގާފައިވާކަން ސަރީޙަކަށް ސާބިތުކަން ދެވިފައިނުވާތީ، މުޅިއުމުރު މުޖުތަމަޢުގެ މައްޗަށް އިޖުތިމާޢީ ކޯޓުން ހުކުމެއް ނުކުރެވޭނެކަމަށް ބުނެ، ޢަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ސާބިތުނުވާ ކަމަށެވެ.

ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކިތަކަށް ދަށު ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރެއްވީ:

6. މި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޝާހިދުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ހެކިތަކުން އަކީ ރިޕޯޓުތަކާއި އަންނަނިވި ގޮތުގެ މުޢާމަލާތުގެ ބަޔާން ސަރީޙަކަށް ނުދޭ ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން ހެކިވެއެވެ.

6.1 މި މައްސަލައިގައި ހެކިންގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި (ކުއްޖާގެ މަންމަ)[2] އާއި (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދެބޭނގެ ދަރިކަލުން ބޭބެ)[3] އާއި (ކުއްޖާގެ ބޮޑުދައިތަ)[4] އާއި ކުއްޖާގެ އިޖުތިމާޢީ ހާލަތު ވަޒަންކުރުމުގެ ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރި ފަރާތުން އެކުއްޖާގެ ބެލެނިވެރިޔާ ސަރުކާރު ހެކިބަސް ހެކިވެރިއަކު އެކުއްޖާގެ ފަރާތުން ދިނުމުގެ ދައުލަތުގެ ކަމުގައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 **(ޢަލީ ޝަހީމް ވ. ދައުލަތް)** ގެ ސިއްރާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެހެންނަމަވެސް ހެކިބަސް ވަކިވަކިން ހެކިތަކެއް ކަމުގައި ނުބަލާފައިވުން؛

6.2 (ކުއްޖާގެ ބޮޑުދައިތަ) ދޭފައި "ލޯބި ކަންތައް" ކުރިކަމުން ކުއްޖާ ބުނިކަމަށް އެއީ ކޯޓުން މިފަދަ ކުރިކަމުގެ ކަނޑައެޅިގެން ބުނެފައިނުވުން؛

2- ޝަރީޢަތުގެ ނިޔާތަކުގައި އަންނަނިވި ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން ހާމަނުކުރުމަށްޓަކައި، ފަރާތްތަކުގެ ސިއްރުވެރިކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށް މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

3- ޝަރީޢަތުގެ ނިޔާތަކުގައި އަންނަނިވި ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދެބޭނގެ ދަރިކަލުން ބޭބެ ގެ ނަން ހާމަނުކުރުމަށްޓަކައި، ފަރާތްތަކުގެ ސިއްރުވެރިކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށް މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

4- ޝަރީޢަތުގެ ނިޔާތަކުގައި އަންނަނިވި ކުއްޖާގެ ބޮޑުދައިތަގެ ނަން ހާމަނުކުރުމަށްޓަކައި، ފަރާތްތަކުގެ ސިއްރުވެރިކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށް މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

6.3 އިންދިރާގާންދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

6.4 ކުއްޖާއަށް ނަފްސާނީ ގޮތުން އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމަށް ސައިކޮލޮޖިކަލް ރިޕޯޓުން އެނގެން ނެތުމާއި، ސައިކޮލޮޖިކަލް ޓެސްޓް [illegible] ކުއްޖާގެ ބައްޕަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ނަން ([illegible])" [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] ނަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible]؛

6.5 ކުއްޖާ ބައްޕަގެ ނަމުން [illegible] [illegible] [illegible]، ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible]؛

6.6 [illegible] [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible].

7. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުކުމްކޮށްފައި ވެއެވެ. މިއީ އެމައްސަލަ މިކޯޓުގައި ބަލައި ނިންމި ގޮތުގެ ޚުލާސާއަކީ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ނުކުތާ:

8. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއަކީ،

> މި މައްސަލަ ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ދައުވާވުން ހުރި ހުކުމްކުރައްވައި ވަނީނަން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނަށް ދެވޭ އިތުރު އަދަބުތަކާއި ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 47 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ޚިލާފަށް ނުހަމަކޮށްފައި މައްސަލަ ނިންމާފައިވާތީ، މިނުކުތާއެވެ.

ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީގޯނާ ކުރާ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭ ބައި:

9. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނަށް ދެވޭ އިތުރު އަދަބުތަކާއި ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސަރީޙަކަން ހުކުމްތަކާ މައްސަލަތަކުގައި ކޯޓުތަކުން ބަލައިގަންނާނެ ހެކީގެ ނިސާބަށް އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

> "އެހެން ޤާނޫނެއްގައި ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކީގެ މިންގަނޑުތަކަށް ނުބަލައި ސަރީޙަކަން ފާޅުކޮށް ހެކީގެ ބަލައިގަތުން އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް،އެޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފުލާ ދައުވާއެއްގައި މިހެން، ކުޑަކުއްޖާއާއި ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގައިފިކަން ސާބިތު ކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ އެޤާނޫނުގައިވާ ކުށެއް ސާބިތު ކުރުމަށްޓަކައި، އަނިޔާވި ބަޔަކުގެ ހެކީގެ ތާއިދުން މަދުވެގެން ފަސް ބަޔަކުގެ ހެކި ހުރުމަކާނުލައި ތަކުރާރު، އެ ހުއްޖަތު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، މިކަމާ ކުރެވޭ ކޮންކުރަކަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް

[illegible]."

[illegible]:-

(ހ) ޖިންސީ ޢަމަލު [illegible]؛

(ށ) [illegible]؛

(ނ) [illegible]؛

(ރ) [illegible]؛

(ބ) [illegible]؛

(ޅ) [illegible] ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]؛

(ކ) [illegible] ނުވަތަ [illegible]؛

(އ) [illegible] ނުވަތަ [illegible]؛

(ވ) [illegible]؛

(މ) [illegible]؛

(ފ) [illegible]؛

(ދ) [illegible]" [illegible].

10. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ޖިނާއީ ކުށެއް މީހެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތު ކުރެވުން މިންގަނޑަކަށް ބައްލަވާލެއްވުމަށްފަހު، އެހެނިހެން ކުރުކުރުވިކަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ސާބިތުކުރުމަކީ ދައުލަތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. މި މިންގަނޑަށް މީހެއްގެ މައްޗަށް ކުށެއް ސާބިތު ކުރުމަށް ބޭނުމީ، އެކަން ސާބިތު ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހަމަތަކުގެ މަތިން އެކަމެއް ހިނގާފައިވާކަން ޝަރީޢަތުގެ މަޤާމުގައި ފޯރުވަ ކުރެވުނީއެވެ.[5] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބައްޓަންކޮށްފައިވާގޮތުގައި މަދަނީގެ ޤާޟީކަން ނިންމާ ނިންމުންތަކަކީ އެއްބަސްވާ ދީނާ މަދަނީގެ ޤާޟީކަން ޢާއްމުކޮށްދޭން ކުރަންވާނެއެވެ.

11. މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުގެ ތެރޭގައި ކުއްޖާއާ އިންޓަވިއުކުރި ވީޑިއޯއާއި އެ ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ހިނގާދިޔަ ކަމުގެ މައްޗަށް އުފައްދާފައިވާ ދަޢުވާ ހިނގާއިރު ހުރި ހެކިތަކާއި އެއްވަރަށް ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ:-

(ހ) އަނިޔާވެރިޖެހުނު ކުއްޖާގެ އިންޓަވިއުގެ ވީޑިއޯ ދެކޮޕީގެ އާއި

(ށ) އެކުއްޖާގެ މަންމަ (ނަމާއި އެޑްރެސް ޝަރީޢަތުގައި ހާމަކޮށްފައި) އާއި

(ނ) އެ ކުއްޖާގެ ބައްޕަ (ނަމާއި އެޑްރެސް ޝަރީޢަތުގައި ހާމަކޮށްފައި) އާއި

(ރ) (ކުއްޖާގެ ބޮޑުދައިތަ) އާއި

(ބ) (ކުއްޖާގެ ބޮޑުބޭބެ)[6] އާއި

(ޅ) (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދުވަސްވީ ދަރިއެއް) އާއި

(ކ) ކުއްޖާގެ ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓާއި، އެހީއާ ބެހޭގޮތުން ކެއި ސައިކޮލޮޖިސްޓް ދީފައިވާ ބަޔާން އާއި

---

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/24 (ފާތުން ޢަބްދުﷲ ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޝަރީޢަތުގެ 25 ވަނަ ޕެރެގްރާފް.

[6] ޝަރީޢަތް ނިންމާފައިވާ ޤަރާރުގައި ކުއްޖާގެ ބޮޑުބޭބެ ގެ ނަން ހިމެނިފައިވީނަމަވެސް، ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ބަޔާންތަކުގެ ދިރާސާކުރުމަށް ފަހު އެނގޭ ނަކަވެސް

(ހ) މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ސަރވިސް އިން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކުއްޖާގެ "އިޖުތިމާޢީ ހާލަތު ވަޒަންކުރުމުގެ ރިޕޯޓް" އާއި، އެރިޕޯޓް ތައްޔާރު ކުރި ފަރާތް ކޯޓުގައިވާ ސިޓީއާއި ސޯޝަލް ސަރވިސް ވޯކަރ ސަރވޭ ޝީޓް އާއި،

(ށ) ކުއްޖާގެ ފޭޒާ ލިޔުން ރިޕޯޓާއި އިޖުތިމާޢީ ތަޙުޤީޤު ކުރި ގ.ދ. ސޯޝަލްވާރކާ އަދި އިތުރު ކޯޓުތަކުން ކުއްޖާ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު، ފިރުސަތުދެވޭނެ.

12. މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ދަރިފުޅުގެ ޙަޟާނަތު ހަވާލުކުރުމާއި މަޢިގަނޑު ސަބަބަކީ، މި މައްސަލަ ސާބިތު ކުރެވުނު ދަރިފުޅުގެ ޙަޟާނަތު ދަރު ކާޖަނު ހަވާލުކުރުން އެކަށީގެން ތިރީގައިބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތް ތަރުތީބު ނުވާނެކަން އެނގެއެވެ. އެގޮތުން މި މައްސަލައިގައި ހުކުމުގެ ގޮތުގައި ދަރިފުޅުގެ ޙަޟާނަތު ހަވާލުކުރި ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަޔާނާއި، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދެބެންގެ ދަރިކަލު ބާބާ)ގެ ހުކުމަކާއި، ކުއްޖާގެ ބައްޕަގެ ހުކުމަކާއި، ކުއްޖާގެ އިޖުތިމާޢީ ހާލަތުގެ ރިޕޯޓާއި ފެމިލީ ރިޕޯޓާއި ސަރުކާރުގެ ކަރަދަ އެސްސަންސް ރިޕޯޓާއި،ކުއްޖާގެ އިސްލާމީ ތަރުބިއްޔަތަށް ދަރު ކާޖަނު ތިރީގައިބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތް ތަރުތީބު ކުރުމަށް ދަރިފުޅުގެ ޙަޟާނަތު ބަދަލުކުރެވެއެވެ.

13. ދަރިފުޅުގެ ޙަޟާނަތު ހުރަހަކީ ހުކުމުގެ ބުނުމުން (ކުއްޖާގެ މާމަ)، މި މައްސަލައިގެ ހުކުމް ނިމުމުގެ ކުރިން ނިޔާވެފައިވާކަމާއި، އަދި (ކުއްޖާގެ ބޮޑުބައްޕަ) ހާޒިރު ކުރިމަށްފައިވާތީ އެ ދުވަހުގެ ހުކުމް ނިމިފައިވާ ކަމަށް ސަރުކާރުގެ ނިޔަތު ބޭނުގެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައެވެ. އަދި ކުއްޖާގެ އިސްލާމީ ތަރުބިއްޔަތަށް ފުރިހަމަ ސަމާލު ހުކުމްތަކުގެ ބޭނުމައި ހުރަހަކީ ނުހަމަޖެހުން،އެސްޓޭ ކާފަ ފޮނުވާލައިފައިވާތީ، އެކުއްޖާގެ ބަދަލު މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ތިރީގައިބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ފާސް ސަރުކާރުގެ ނިޔަތު ބޭނުގެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 20 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައެވެ.

14. މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް ތަފްސީލުކޮށްދީފައި ވާއިރު، ކުރީކޯޓުގެ ޙުކުމް (ނަން އުނިކުރެވިފައި) ގެ ހިޔާރާ ގުޅޭ ގޮތުންނާއި، ދެފަރާތުން ހުށަހެޅި ދަލީލުތަކާ ގުޅިގެން ހުކުމްކުރި (ޤާޟީގެ ޝަރުޢީ) ގެ ހިޔާލު ނަންގަވާފައި ދަށު ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ގަނޑުފުޅުތައް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަ ދައްކާފައިވާ ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

ހައިކޯޓުން ދިރާސާކުރުމަށް މައްސަލައިގެ ބެލުމުގައި ތަފްސީލުކުރުމަށް އިސްތިއުނާފު:

15. ހައިކޯޓުން ދިރާސާ ކުރުމުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ކުށުގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތުގެ ޙައްޤުތަކާ ގުޅޭ އެސޯސިއޭޓަޑް ބަލައިގަތުން މައްސަލަ ސާބިތުވާ ނިންމުމަށް ކޯޓުން ހަމަޖެހުނު ކަމާއި، އެކޯޓުގެ ހުކުމަށް އުފުލާ ވާހަކައެއް ނެތް ކަމަށް މިކޯޓުން ފާހަގަ ކުރެވޭ ކޮންމެ ހަރަކާތެއް ޤާނޫނުގެ ޙައްޤު ބެހޭ މުއްދަތުގައި ބިނާކުރުމުގެ ހައިކޯޓުން ޚިލާފު ކުރިން ކޮށްފައިވާ ހުކުމްތަކުން ސާބިތު ކުރެވިފައިވާނެ ކަމާއި، އެގާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 12 (ބާރަ) ބާވަތުގެ ހާލަތު މަތިން ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް ހުށަހެޅުން ހުކުމްގެ ހާލަތުގައި އެދުމާ ޖަވާބު ބެލުމަށް ދަށު ކޯޓުގެ ހާލަތުގެ ހުކުމާ ނުބެލި ކަމަށް ކުރުމުގެ ގޮތަށް ބަލާފައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ޙައްޤުތަކުގެ ގޮތަށް ބަލައިގެން ދެއްކި ކަމާއި، އަދި ހުކުމްގެ ހާލަތުގައި ކުރެވޭ ކުރުމުގެ ގޮތަށް ބަލައިގެން ދެއްކި ކަމާއި،[7] އެ މައްސަލައިން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ހާލަތުގެ އަސާސު (ކުށުގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހާގެ އަށާރަ) އަދި ބަލައިގަނެ، އެމައްސަލައިގެ ބައެއް ކަރުދާސްތައް ތަޙުޤީޤުގެ ތެރޭގައި ކުށުގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކަމުގައި ޤާނޫނީ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ބަލާ

---

[7] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ގެ ޙުކުމުގެ ފަޤަރާގެ ނަންބަރު 32.

ކުރުމަށް އެދިގެން ހުށަހަޅާތީ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު މުޙައްމަދު) މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައި ވެއެވެ.[8]

16. މިސާލު ބެލުމުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މައްސަލައަކީ، 09 ޖޫން 2020 ގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައިގެތެރެއިން މައްސަލައަކީ އެ މައްސަލަ ނިންމެވުމުގެ ކުރިން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. އެހެންކަމުން އެމައްސަލައިގައި ޙުކުމްކުރައްވާފައިވާ އުސޫލު މި މައްސަލަ ދަށު ކޯޓުން ބެލުމުގައި އުޞޫލުތަކުގެ [illegible]. އެމައްސަލައާ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމެވުމުގެ ކުރިން ދިމާވުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި އުޞޫލުތަކަށް [illegible] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 (އާއި ޝާކިރު ވ. ދައުލަތު) މައްސަލައިގައި، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުކުމާގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު މުޙައްމަދު މައްސަލައިގައި، އެމާއްދާގެ (ށ)އާއި(ބ)އާއި(ޅ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތަކީ 5 (ފަހެއް) އަހަރުގެ [illegible] ކުރުމުގައި [illegible] ބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި ބެލެނީ ހާލަތްތަކެއްކަމަށް ކަމަށް މިކޯޓުގެ މިސާލު ބެލުމުން މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައި [illegible]، އެމާއްދާގައި ކަން [illegible] [illegible] [illegible] ކުރުމަށް އެ ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި[9] (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ދީފައިވާ [illegible] ނިންމާފައިވާ [illegible]) އެމާއްދާގެ [illegible] ހައިކޯޓުގެ މައްސަލައިގައި[10] ވަނަ [illegible] [illegible] ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރުމަށް އެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަން [illegible]

---

[8] އެ މައްސަލައިގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ނުކުތާތަކުގެ 33.

[9] އެ މައްސަލައިގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ނުކުތާތަކުގެ 38.

[10] 2014/HC-DM/01

[illegible] [illegible] ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.[11] އެހެންކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ [illegible] ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 5 (ފަހެއް) [illegible] [illegible] [illegible] އުސޫލު [illegible] ގުޅިގެން، ކުރިން މިކޯޓުން [illegible] [illegible] އަމަލު [illegible] [illegible] [illegible].

17. ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީގޯނާ ކުރާ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ހެކި [illegible] [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ވާއިރު، ކުއްޖާ ދޭ ހެކިބަހަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] ބެލުން:

18. ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."[12] މިގޮތުން، (ކުޑަކުއްޖާ) [illegible] ކުއްޖާ [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ކުޑަކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] (ސީޑީ) [illegible] [illegible]

---

[11] - [illegible] [illegible] [illegible] 43.

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 [illegible] ސ.44ގައި.

ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ކަމުގައި ވިދާޅުވިޔަސް، ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ކުއްޖާގެ ބަޔާން ރިކޯޑުކޮށްފައިވާ ސީޑީ ލިބިފައިނުވާތީ ކުއްޖާގެ އިންޓަރވިއު (ބަޔާން) އަށް މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ބަލާފައިނުވެއެވެ. މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމަށް ނުވަތަ ދިފާޢުކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ކަމަށް ބުނާ ހެއްކަކީ (ފޮށީގަ ހުރި) ކޯޓަށް ލިބިފައިނުވާ ހުށަހެޅުމެއް، އެހެރި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އެނގުމުގެ ބާރު އެ މައްސަލައަށް ބަލާ ފަނޑިޔާރަކަށް [illegible] މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ކުއްޖާ [illegible] ބަޔާންދީފައިވާ (އިންޓަރވިއު ރިކޯޑިންގ) އެންމެ ފުރިހަމަ އެއް ހުރި ކަމުގައިވާތީ، އަދި އެހެރި ހުށަހެޅިކަމަށް ލިޔުންތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެހެރިގެ ރިކޯޑިންގ (ސީޑީ) ނުވަތަ ޓްރާންސްކްރިޕްޓް (އިންޓަރވިއު) ކޯޓަށް ލިބިފައިނުވާކަން ސާފުކޮށް ފެންނަން އޮތުމުން، އަދި ކޯޓަށް ލިބިފައިވާކަން [illegible] ކޯޓުގެ އިންޓަރވިއު ރިކޯޑިންގ ސީޑީ ނުވަތަ އިންޓަރވިއުގެ ޓްރާންސްކްރިޕްޓް (ބަޔާން) ހުށަހެޅުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް އަންގަވައި، ކުއްޖާގެ އިންޓަރވިއު ރިކޯޑިންގ (ކުއްޖާގެ ބަޔާން) އަށް ނުބަލައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މި މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ އެކަށީގެންވާ ދަރަޖަ ސަބަބެއްގެ [illegible] ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ. [illegible] މައްސަލަތަކުގައި ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ހުރި ބަޔާނާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ފުރިހަމަ އެއް ހުރި ކަމުގައިވާތީ، މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ހެކީގެ ބަރުދަން [illegible] ކަނޑައެޅުމަކީ އިންސާފުވެރި ގޮތެއް ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ކުއްޖާގެ ޝަކުވާ ބަޔާން (އިންޓަރވިއު) ރިކޯޑުކޮށްފައިވާ ވީޑިއޯ ސީޑީ މިކޯޓަށް ގެނެސް ބެލުމަށް ނިންމީމެވެ. އަދި ކުއްޖާގެ އިންޓަރވިއު ވީޑިއޯ ބެލުމަށްފަހު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަ ކުރަމެވެ.

……………………………

ކުޑަކުއްޖާ: އާން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އެ ކޮން ކުއްޖެއް ޖަހާ ކުރީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މުހުސް(ބޮނޑު އެއްބައި ސްކޫލުންދޯ) ޖަހާކުރި

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: މުހުސް އެކަކު؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ ކުރު އެއީ؟ ކުރު ޖަހާ ކުރީ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މަތަންތަނުގަ

ކުޑަކުއްޖާ: ކުއްޖެއް

……………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ތަ އިންޓަވިއުގައި ތި. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނިއްޔުން ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ އެހެން ކުދިން އަތުލައި
ނުވާ ތަންތަނުގަ އެހެން ކުއްޖެއް ޖަހާ ކުރީ ވާހަކަދޯ؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޮނޑު އެއްބައި ސްކޫލުންދޯން)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮން ކުއްޖެއްތަ ތި އަތުގެ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ އެތަންތަނުގަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެތަނުގަ؟ މި ކަހު

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ސަމަމ ޖަހާ ކުރީ ކުއްޖާގެ ނަން ބުނެލަދީބަ، (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަށް އިނގޭތަ އެކުއްޖާގެ ނަން؟

ކުޑަކުއްޖާ: ފަހަރަ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ބުނެލަދީބަ އެކޮންކުއްޖެއްކަން.

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މި

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އާހަ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މަތަނުގައި ޖަހާ ކުރީ ކުއްޖާގެ ނަން ބުނެލަދޭށެވެ.

ކުޑަކުއްޖާ: އަޅުގަނޑެއް ނޭނގެން.

………………………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކަލޯ، މިއަދު ކުއްޖެއް. މިހާރު މިކުއްޖާ މިއަދު ހަވާލުވެފައި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކުރަހާލާ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނި އެހެން ކުދިން ޖަހާކަށްނުވެސް ނުވޭތޯ، މި ފޮޓޯގައި، (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނި ތަންތަންކަމުގައި ދައްކާ ތިން އަތްލާނަން ނުވާތީ. މި ފޮޓޯގައި މިފޮޓޯގައި ތޯ ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ސަމަމ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދެން މިތަންތަންގައި އެއްފަހަރު މިހެން އަތުލާތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ފަހަރަ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮން ކުއްޖެއް އަތުލީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: މިތަ

……………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮންހަމަވެސް ކިޔަނީ އެކުއްޖާއަށް؟ އަތުލީ ކުއްޖާއަށް؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] [illegible].

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

………………………………

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible]. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible].

……………………

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible]، [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) [illegible].

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޯ ޖަހާލާފަ) [illegible].

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] [illegible]

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޯ ޖަހާލާފަ) [illegible]

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޯ ޖަހާލާފަ) [illegible]

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޯ ޖަހާލާފަ) [illegible]

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible]

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނޫން

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible]، [illegible] [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible]

……………………………………………

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible]، [illegible] [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible]

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ [illegible] [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible] [illegible] [illegible].

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ފަރާތުން: [illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ [illegible]؟

ކުޑަކުއްޖާ: [illegible] (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ [illegible]؟ ([illegible] [illegible])

……………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތިޔަބުނީ ބޮޑުބޭބެ ބުނީ އަތުލިއްޔާ ދޯ؟ ބޮޑުބޭބެ އަތުލާފައި ކިހިނެއް ހެދީތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: މިހިރީ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އަދި ތުރުޒުފާނަށް ދަށުކޮށެވެ ދަށުލައިފިން، މިހެން ދައްކާ ކުއްޖާ ފުރަތަމަ ކުރެއްވީ. ކިހިނެއް އަތުލާފައި ބޮޑުބޭބެ؟ އަތުލާފަ ކިހިނެއް ހެދީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއް ތުރުތު ހުރި) ނޭނގެ.

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ނޭނގެ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މިހެން ކުރިން ކަލިންގަ އަތުލައި ބޮޑުބޭބެ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އާން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ނޫނީ ކުރިން ތަނަކަށް؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނޫ

....

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ސަރި، އާނ މިޔާ އިއްޔާ. ދެން ވާހަކަ ދައްކާ ނިންމާލާފަ ދޯހޭ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)، (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މިތާނގަ ބޮޑުބޭބެ ޖެހުނުއިރު (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަށް ތަދުވިތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވަރަށް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިހާވަރަކަށް ތަދުވީތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަ އެއްޗެއް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަތުން ފުރޮޅުވަމުން) ދިޔަތަ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އާނ، މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިހާވަރަކަށް ތަދުވީތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ދިޔަތަ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އާން، ހުރިހާ އެއްޗެއް ބުނެ ދީބަލަ.

ކުޑަކުއްޖާ: މިއީ ވާހަކަތައް.

....

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާ ބިރުގަތުން) ސަރި، ބޮޑުބޭބެ ކޮން ދުވަހު ކުއްޖެއް ޖެހިކަހަލަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މިތަނުގަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވަރަށް، މިހިރީ ބޮޑުކޮށް. ހުރިން ވަރަށް (ކުޑަކުއްޖާ އިސްތަށިގަނޑު ކަހަމުން)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ހުރިން ވަރަށްތަދަށް. އާނ ދެން މިތާ ކޮންކުއްޖެއް ޖެހިކަހަލީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެއީ، ބޮޑުބޭބެ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ބޮޑުބޭބެ ދޯ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުބޭބެ ކަށްގަ އޮއް އެދޭ.

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ބޮޑުބޭބެ ކަށްގައިވި ދޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ ހިނގާލި އެއްބަސް ކުއްޖެއް ކަހިރިގައި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ މިތަނުގައި ބޮޑުބޭބެ އަތުލި ވާހަކަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވަރަށް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮން ކުއްޖެއް ކަހިރި ގޮތް؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެއީ ކުއްޖެއް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އަދި އެކުއްޖާގެ ނަން ކިޔާދީބަލަ

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކާކު ކައިރި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހުރި؟

ކުޑަކުއްޖާ: ކޮއްކޮ ގަޔަމުއް؟

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: މިއޮތީ ގަލަން. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މިތާ އަތުން ލިޔެބަލަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކާކު ކައިރި ހުރި؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮންމީހެއް ކައިރިގައި ހުރި؟ އެއްވެސް މީހެއް ކައިރިގައި ހުރިނަމަ!

ކުޑަކުއްޖާ: އަހަން ކުއްޖެއް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އަހަން ކުއްޖެއް؟

ކުޑަކުއްޖާ: ސަމަ

………………………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އަދި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ފައްސަވުންތަން ހުށަހަޅައި މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބިރުކަރަން ބޭނުންކުރަ ގޮތުއަށް މި؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މިތަން ބޭނުންކުރަނި ބިރުކަރަން؟

ކުޑަކުއްޖާ: އޭރިސަލު، (ގަމުޖެހި ހިފާފަ) ދިނަވަ، މި ސުރުން ވަޑައިގެ، ދިނަ ފިނޑު ކުރަ.

………………………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮން ނަމެއް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިޔަނީ އެކަމަނަށް؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނާހިދު

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ނާހިދު ތޯ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބިރުކަރަން މިތަން ބޭނުންކުރަނީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނާހިދު

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ފުއްޅު ދޮށުގަ ބޭނުންކުރަނީ އެތަން؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނޫ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހިސާބުގައި ބޭނުންކުރަނީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ބޯ ޖަހާލި)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ފުއްޅު ދޮށުގަ ހިސާބުގަ ކޮންކަމެއްވި؟

ކުޑަކުއްޖާ: ... ހިސާބުން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ހިސާބުން ދޯ؟ އެއްޗަކަށް؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހިސާބު ގަޔާގައި ބަހައްޓާލި؟

ކުޑަކުއްޖާ: ފަހަރެ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮންބައެއް ބަހައްޓާލި ހިސާބު ގަޔާގައި

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަތް ހިސާބުގެ ބަހައްޓާލި

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދެން ކިހިނެއް ހަދައި ބަހައްޓާލީ

ކުޑަކުއްޖާ: ކަލޯއް ކުރީ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮންކަލޯއް ކުރީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވީއެން ބޭރުގެ ބަހައްޓާލީ އެއް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ބަހައްޓާލީ އެއް ތޯ

ކުޑަކުއްޖާ: ވެއްޖެ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދެން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތަފްޞީލުކޮށް ކިޔައިދީބަލަ، ކޮން ކަހަލަ ކަމެއް ހަދަނީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވެއްޖެ. (ދެން ހަމަ އެއްޗެއް ސާފުކޮށް ނުދޭ)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ސިޓީންނަށް؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިޔާދީބަލަ ތަފްޞީލުކޮށް އެއްޗެސް ކުރީގެން ކިޔައި ދެނީތަ؟ ތަފްޞީލު ވާހަކަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ހަމަ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮބާ ކިޔައި ދީބަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ޖެހި ކޮފީޝޮޕްސި

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮފީޝޮޕްސި ދޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މާމަ ކިޔައި ދީބަލަ ތަފްޞީލު ވާހަކަ ދައްކަވާތީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ދިޔަ، އެތާ ކޮފީ ދިޔަ.

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބިސްކޯތުކަރުން ތަފްޞީލު ވާހަކަ މާމަ ކިޔައިދީބަލަ ދީބަލަތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އާން.

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކިހާ މާމަ ދީބަ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތަފްޞީލު ވާހަކަ ދީބަލަ މާމަ ކިހާ ދީބަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެހެންނަކަމަށް

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އެހެންނަކަމަށް ދީބަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ވެއްޖެ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދެން މާމަ ކޮޅުބަލަން ވެއްދިއަސް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

ކުޑަކުއްޖާ: ހަމަ

……………………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އޭގެ ތެރޭގަ ނުރެވޭ އެތާ ކޮފީއެއް. މި ފޮތް ސިޓީއެއްކަ އޭރު އެތާ ކޮފީދިޔަ، ފޮތް ސިޓީ އެއްކަން އެއީ ކޯ. ކޮޅުބަލަ ކިހާކަމަ ދީބަ؟ އާދޭހް، ކޮޅުބަލަ ކިހާކަމަ ދީބި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކޮޅުބަލަ ކިޔައިދެން ދިޔައީމަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: ނޫނެކޭ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކޮންކޮޅެއްކަމަށް ކޮޅުބަލަ ކިޔައިދެން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ދިޔައީ.

ކުޑަކުއްޖާ: (ކޮފީއެއް ނަގަދެން) ޖެހި އެތާ ކޮފީ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ހަމަ ކޮބާ އެއްކަލަކަށް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ޖެހިދިޔައީ ކޮޅުބަލަ ކިޔައިދެން؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ދަރި ކޮޅުބަލަ ކިޔައިދެން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: އެހެންނަމަ؟ ކޮޅުބަލަ ކިޔައިދެން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ދިޔައިންނަމަ މާމަގެއްލަކަށް؟

ކުޑަކުއްޖާ: އާން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދެން ކިހާ ކޮޅުބަލަ ދީބި ދިޔައީމަ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަދި އަހަރެ ވެގެން ދީބަލަ ހުރި؟

ކުޑަކުއްޖާ: ޖެހި ކޮފީއެއް ޖެހޭ. މި ކޮފީއެއްކަ؟

……………………………………

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މަންމަ ކިޔައި ދީބަލަ ސިޓީންނަށް؟

ކުޑަކުއްޖާ: އާން

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކިހާ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނީ މަންމަ ކައިރި؟

ކުޑަކުއްޖާ: (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މަންމަ ކައިރީ ވަރަށް ސިއްރުން ބުނީ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ހަމަ.. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނިންތަ ދުވަހަކުވެސް އެއްވެސް ވާހަކައެއް މަންމަ ކައިރި

ކުޑަކުއްޖާ: ހަމަ

....

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ހަމަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިހާ ބުނީ މަންމަ ކައިރިގަ؟

ކުޑަކުއްޖާ: މިއޮތީ މިއީ

....

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ދުވަހަކުގެ ކާކު ފެނިގެންތަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބުނީ މަންމަ ކައިރި؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެކަން ފެނިގެނެއް.

....

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: މަންމަ ބުނިމަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކައިރި އެއްވެސް ފެނިގެނެއްތަ؟ ޓީވީސްޓަރ އާއި ފެނިގެ ބުނެލާ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އާނ

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް: ކިހާ މަންމަ ބުނީ؟

ކުޑަކުއްޖާ: އެކަން ފެނިގެނެއް

19. ކުޑަކުއްޖާގެ ފުރިހަމަ ނަން ބުނަން އެނގޭކަމާއި ހަމަވެސް، އޭނާ ދިރިއުޅޭ ގޭގެ ނަމާއި، އޭނާގެ އުމުރާއި، ކިޔަވަމުންދާ ސްކޫލުގެ ނަމާއި، ސްކޫލުގައި ކިޔަވާ ކްލާހެއްކަމާއި، އޭނާގެ ގައިގައި އެހެން މީހުން އަތްލުން މަނާ ތަންތަނަކީ ކޮބައިކަން ސާފުކޮށް ބުނަން އެނގޭކަމާއި، ކުޑަކުއްޖާގެ ގައިގައި އެހެން މީހުން އަތްލުން މަނާ ތަންތަނުން ތަނަކަށް ކުއްޖާ ބަލައިދީ ޑޮލްފިނުގައި ކުޑަކުއްޖާއަށް އިންޓަވިއު ކުރި ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ކުޑަކުއްޖާގެ ގައިގައި އެހެން މީހުން އަތްލައިގެން ނުވާނެ، ތަންތަނުގައި ޑޮލްފިނުގެ އަތްލައިގެން ދައްކާފައިވާ ކުޑަކުއްޖާއަށް ފެނުނު ކަމަކާ ދޭތެރޭ ނުވަތަ ކަންކަމާ ބެހޭ ސަވާލުތަކަށް ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ޖަވާބުތަކުން، ދިވެހި ބަހުން ޖަވާބު ދިނުމާއި، އިންޓަވިއުގެ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ދޭން ކުޑަކުއްޖާ ދަންނަކަމާއި، ކުޑަކުއްޖާއަށް ތަންކޮޅެއް އެނގޭ ކަންތައް ކުޑަކުއްޖާ ސާފުކޮށް ކިޔައިދިނުން

"ވަގްތަ" މިގޮތަށް ދެން ޖަވާބު ދިފާޢުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ކޯޓުގެ ގައިގައި މުރާޖަޢާ އެދި ވާހަކަ އެކޯޓުގެ މާލެ، މަނިކު އަދި އުސޫލުން ދިނުމުގެ ގޮތުގައި ބެލިކަމުގެ ކޯޓަށް ބުނެފައިވެއެވެ. ނަޒާހަތް،އިންޞާފުވެރިކަމާއި ފުރުޞަތުން ކޯޓުގެ މާލަ އެއްގަޑި ބޭރުގެ އަހުލުން ވަގްތަ މިގޮތަށް ޖަވާބު ދިނުމަކާއި އަދި މަސައްކަތުގެ ގޮތުގައި ސިޔާސީ ބަލިޔާ އަހުލުން ވަގްތަ މިގޮތަށް ޖަވާބު ދިނުމަކާއި ނަޒާހަތް އެކޯޓުގެ މަސައްކަތާއި އަދި މަސައްކަތުގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރެވޭ ފަރާތައް ކަމުގެ ސިފައިގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ އިންޞާފުވެރިކަމާއި، ކޯޓުގެ ކުރީ ސިޔާސީ ކަމުގެ ސަބަބުން ނިކަމެތި ތަރުތީބު ކަނޑައެޅުމުގައި އެކުލެވޭ ދިރާސާކަމާއި އަދި އެކޯޓުގެ އިމުގައި ހުރި ގޮތުގެ މަޤާމުން ބެލެވުން، އިންސާފުވެރިކަމުގައި ކޯޓުތަކުގެ ކުރެވުނު ސިޔާސަތު އެކޯޓުތަކުން ތަންފީޛުކުރެވޭ ދާއިރާގައި ނިޒާމުކުރެވެއެވެ. އެކަންކަމުން، މި މަޢުލޫމާތުގެ ބެހުމުގައި ކޯޓުތަކުން ޝަރީޢަތް އަދާކުރާ ހިނދު ގޮތުގެ ބޭނުމަށް ފަރާތްތަކަށް ނަޒާހަތުގައި، އެއްވެސް ހިނދު ދާއިރާ،ބައިވެރިން،ވަކިން ބޭނުންކުރުމަށް ނަޒާހަތް،އިސްލާމީ އިޖުރާއަތު ބޭނުންކުރުމާއި، އެކޯޓުތަކުގެ މުޢާމަލާތް މުރާޖަޢާ ޝަރީޢަތް އަދާކުރާ ހިނދު ހާލަތުގެ ފަރާތަށް އިޖުރާއަތުތަކުގެ ގޮތުން ނަޒާހަތްތެރިކަމާއި، ކޯޓުގެ ހުކުމް އެކަން ފެނުން އެހެން ގޮތަކަށް ނުފެނެއެވެ.

ކޯޓުގެ ހުކުމް ބަދަލުކުރުން އިސްތިޢުނާފު ބެލުން:

20. ކޯޓުގެ ހުކުމް ބަދަލުކުރުން އިސްތިޢުނާފު ބެލުމުގައި އެކޯޓަށް ހުރިން ބައްޕައިރުން، ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނު ހައިކޯޓުގެ ބާރުތައް ތަފުސީލުކޮށްދޭ ޤާނޫނު ޖުޑީޝަލް ސިސްޓަމްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަސޭހަތަކުން ނުވަތަ ފަސޭހަތަކުން ބޭނުން ފިޔަވަޅު، އެހެނިހެން ބަޔާންކުރާ ފަރާތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ (65 ވަނަ ނަންބަރު)ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ކުރީކޯޓުގެ ހުކުމް ބަދަލުކުރުން އިސްތިޢުނާފު

ބެލުމުގައި، ކުޑަކުއްޖާ ފުރަތަމަ ހިމައިދޭ ހިމައިދިނުމާއި ދެން އެއަށްފަހު އެކުއްޖާ އެކިއެކި ފަރާތްތަކަށް އެހާދިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެކެވެ.

21. މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުއްޖާއާމެދު [illegible] [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގި ވާހަކަ އެއްވެސް މީހަކަށް [illegible] އަންގާކަން ނެތެވެ. ނަމަވެސް، އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް އެކުއްޖާގެ މާމައާއި، ކުއްޖާގެ މަންމައާއި، ކުއްޖާގެ ބޭބެ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] [illegible] ބޭބެ)އަށް [illegible] [illegible] ބުނެފައިވެއެވެ. [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] ކޯޓުގައި ހިނގުނު ޝަރީޢަތުގައި ހެކިބަސް [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މާމަ ނިޔާވެފައިވާތީ، ކުއްޖާގެ މާމަގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible]، މި މައްސަލައިގެ [illegible] ކުއްޖާގެ މާމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

21.1 ކުޑަކުއްޖާއާމެދު [illegible] [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގި ވާހަކަ ކުއްޖާގެ މަންމަ (ހާދިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުޑަކުއްޖާއާމެދު [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގި ވާހަކަ [illegible] 2 [illegible]

މާމައާ އެކުގައި ކަމަށާއި، 2016 ވަނައަހަރުގެ ފަހުކޮޅު އއ.ހިމަންދޫއަށް އެކުއްޖާ، އެކުއްޖާގެ މަންމައާއި މުހައްމަދު މުސްތާފާއެކު ކުރި ދަތުރުގައި އަދި އެދަތުރު [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އެކުއްޖާއާމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ގޮތުގައި ކުއްޖާގެ މާމަ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ މަންމަ) ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތަށް ބުނުމުން އެއީ އއ.ހިމަންދޫއަށް ގޮސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ހިރިޔާ ސްކޫލް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މާމަގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މާމައަށް އެންގިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވެއެވެ.[13] މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވަނީ، 28 އޮގަސްޓް 2017 ދުވަހު ([illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ގޮތުގައި ބުނުމުން، އެކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] 5 (ފަހެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" މިގޮތަށް ކުއްޖާ ބުނިކަމަށާއި [illegible] އެކުއްޖާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެގޮތަށް ބުނި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ގޮތުގައި [illegible]، "[illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން ބުނެފައި) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]ކުއްޖާގެ ނަން)[illegible] [illegible] [illegible]." މިގޮތަށް ބުނިކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،"[illegible] [illegible] [illegible] ބުނި" މިގޮތަށް ބުނިކަމަށާއި،

---

[13] މި މައްސަލައިގެ [illegible] 2017 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible]

ކުއްޖާގެ އިޝާރާތުން ކުރިމަތި ފަރާތަށްތޯ ބުނީ؟ ދައުވަތުގެ ވަކީލް އެހުމުން، "ބައްޕަ." މިގޮތަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި އެވަގުތު ދުއްތާއު ސިޓިންގ ރޫމްގައި އިންނާ އެކުއްޖާ އަރައިކަނީ ތޯ، ކުޑަކުއްޖާގެ ގޮތުގައި އުޅުނުން ކަން ކަހަލަ ވާހަކައެއްތޯ ދައްކަނީ އަހަރި ސުވާލު އުފުއްދައި، އެކުއްޖާގެ އެއްވެސް ޖަވާބެއް ނުދޭތީ ކަމަށް ބުނެފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މިގޮތަށް ބުނުމުން، ބަޔަކު ކަންތައްކުރި ގޮތް ހިއްޕައިދީފައިވާކަން ކުއްޖާގެ ބަޔާނުގައި ބުނުމުން "މިރޭ ހަވީރު، އިސްކޫލުގެ ޖަވާބުދޭން ނުކުތުމުން، ބައްޕަ (ކުއްޖާ) މިކަން ކުރިކަމަށް. ހަމަ އެހެންބުނީ" މިގޮތަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި ކުއްޖާގެ އަތުގައި ދައުލަތުގެ އެއް ދުވަހު ސޯރީ ހާ ދުވަހު، ކުއްޖާގެ ގޮތުން އިތުރު އެއްޗެއް ސާފުވާ ބަލައިގަތުން ކުރުމުން، އޭނާއަށް އެނގިގެން ދިޔައީ، "މިބޭނުން ދުވަސް ހަނދު ދަރިފުޅުގެ ވާހަކަ ދައްކަވާލުގައި ވަގުތުވެސް އެކަކަށް ގޮތަށް ވާހަކައިގެ ޗިރިޔަން ފަސްޓުވަ، ދުވަސް އެގޮތް މިހާރުން ފާހަގަ ނުލިބި ދަރިފުޅުގެ ވާހަކައިން ދަރިފުޅުގެ ވާހަކަތަކުން އާދަގައި އެނގިނު އަނގަޖަހާ ކަންތައް ކުރާކަމުން ކުރިމަތި ވާހަކަގައި." މިގޮތަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވެއެވެ.

21.2 މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ގޮތުގައި ހުށަހަޅާ، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދެބެންގެ ދަރިކަ ބޭބެ)ގެ ހެކިބަހަށް ބަލާއިރު، މުޅިއަހަރު މީހާގެ ކަޑީޝަރަފާ (ކުއްޖާގެ މަންމަ) ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ މީހާ ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ޖެހުމުގެ ކުރިން އެއް ދުވަހަކު މީހާ ގެއަށް ވަޑައިގެން ކުޑަކުއްޖާގެ ކުރިމަތި ފަރާތުގައި އަތްއަޅައިގެން "ބައްޕަ އައްސަ ކަނޑިއްޔާ" ކިޔާފައި ކެރިން ނުކުތުމުން އޭނާ ހިނގުރި ހިއްސާކުރެވެން އެކަލަ ކަމަކާ ކުއްޖާގެ މޫނު ގޮތަށް ކަމަށާއި، މުޅިއާރީ ކުރެހުނުގައި އެކަ ކަމަށާއި ދެން ކުއްޖާގެ ގޮތުގައި ވާހަކައެއް

ހިންގާން ބުނުމުން އެގޮތުގައި ހިންގާން ފާހަގަކޮށް ވަޒީފާ ކަމަކީ އެކަކަށް އެއްވެސް ކަމެއް (ކުޑަކުއްޖާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުން) ކަމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާނެ ކަމުގައި އެކަކަށް ވާހަކައެއް ދެކޮޅަށް ބޭނުން ކަމަށާއި، ކުޑަކުއްޖާ ބަލަހައްޓާ ވާހަކަ "ބައްޕަ އަށްދައްކާ" ބުނެ ކުރިމަތި ފާހަގަކުރެވޭ އަދި ބަލަހައްޓަން ދެކޮޅުގައި ދެކޮޅަށް ދެވޭ ކަމަށާއި، އެކުއްޖާ ހިސާބުގައި ގޮތުން އެދޭތޯ ވާހަކަ ގެނައުން އެކަމާ ކަމަށާއި، ކުޑަކުއްޖާ މަޖިލިސް ހުށަހަޅާ "ބައްޕަ" ކަމަށާއި މަޖިލީހުގެ ކުޑަކުއްޖާއަށް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގި ބަޔާން އެކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

21-3 މި މައްސަލައިގައި ދައުވާލިބުން ހުށަހެޅި ބޮޑުގައި ހުކުމަށް (ކުއްޖާގެ ބޮޑުދައިތަ)، ކުރީގެ މަހުކަމާގެ މަޖިލީހުގައި 27 މާރިޗު 2019 ގައި ދިފާއީވާ ބަޔާނަށް ބަލައިލު، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ނޫޅެބަޔާ މަހުގެ ބޮޑުގައި ޖެހޭބަން ދައްކަވަން ސާބިތުވާކަން ދިއުމަށް އޮތް ފާހަގަ އައިސް ހުރިއިރު އައްޑުވަހަކަ ކުޑަކުއްޖާ ވާހަކަތަ ނިދިގެން ބޮޑުބެބީ ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިވާތީ ބަލައިލަދިން ކުއްޖާގެ މާމަ އަދުގެން ކުއްޖާގެ ދުވަހު ދުރުކަން ބެލިއިރު، ކުޑަކުއްޖާގެ ކުޑަކުދިންނަށް ހަށިގަނޑު ތަނބުވައިހިނގަން ދުއްކަވާ، އަޅަން ހުރިގޮތް މަންމަ (ކުޑަކުއްޖާގެ މާމަ) ގޮތުގައި ބެހިކަމާ، އަދި އަދުވަހު ކުޑަކުއްޖާއަށް ހާހާ ކަނބަލުގެ ކުރަހި އާ މީހާ އަތްތަރިއާ ކުޑަކުއްޖާ ޖީނުގެ ގޮތުގައި ބެހިކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

21-4 މި މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ކުޑަކުއްޖާގެ އިޤުރާރުގެ ޚަބަރު ވަޒަން ކުރުމުގެ ތަޖުރިބާ ބެލުމުން، އަދި ޤާނޫނީ ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގޮތަށް ކުރި ޖެހޭވަޒަންކުރުމުގެ ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތު ދަރުވަން ވާހަކަދެކޮޅުގެ ކުއްޖާއަށް ނުވި ސަލާމަތުގައި ދަރުވަން ވާހަކަދެކޮޅުން މިޒާފުވާ މައްސަލައިގެ މަސްއޫލު ބިނާކޮށް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ތިރީގެ ކަމާ، ކުޑަކުއްޖާއަށް އަދުލުދާ ކުރިންނާ ގުޅޭ

މިންވަރަށް ވާހަކަދައްކަން އުނދަގޫކަން ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަމާއި އަދި ބައެއް އަކުރުތައް ކިޔުމުގައި އުނދަގޫވާތީ ކުއްޖާ ދައްކާ ވާހަކަތައް ފަހުމްވާން ދަތިވުމަކީ އެކަށީގެންވާ ކަމެއްކަމާއި، ޓީޗަރު އެކްޓިވިޓީން ކުއްޖާގެ ގައިގާ މީހުން އަތްލުން މަނާ ތަންތަން ފާހަގަ ކޮށްދީފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން ކުރިމަތިފަރާތް، ފޫޅު، މޭމަތި، ތުންފަތް، ނޭފަތް، ލޯ އަދި [illegible] ފާހަގަ ކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އެއިން ތަނެއްގައި އެހެން މީހަކު އަތްލައިފިނަމަ މަންމަ ގާތުގައި ބުނަންވާނެކަމަށް ކުއްޖާ ބުނެފައިވާކަން ފާހަގަ ކޮށްފައެވެ. އެއިން ތަނެއްގައި އެއްވެސް މީހަކު [illegible] [illegible] "ބައްޕަ" (ދޮންބައްޕަ) އަތްލިކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، ކުޑަކުއްޖާގެ އެސެސްމެންޓް ހެދުމުގައި އާއިލާއެކު ކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތުން [illegible] ދޮންބައްޕަގެ ފަރާތުން ޖިންސީގޯނާ ލިބިފައިވާކަމަށް [illegible] [illegible] އަދި ކުއްޖާގެ ދޮންބައްޕަ [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ކުރެހުމުގައި [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ހިއްސާކޮށްފައިވާކަން ބަޔާން [illegible]. މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުއްޖާގެ އިޖްތިމާޢީ [illegible] [illegible] [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް [illegible] ސޯޝަލް ސަރވިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާނަށް[14] ބަލާއިރު، [illegible] 2016 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ސްކޫލް [illegible]

---

[14] ޓްރަޔަލް ކޯޓުގައި 31 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ދީފައިވާ ބަޔާން.

[illegible] ވާހަކަ [illegible]

[illegible] ވެއެވެ.

21.5 މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން [illegible] ރިޕޯޓް[15] [illegible] ވެއެވެ. [illegible] 31 [illegible] 2019 [illegible] ވެއެވެ.

---

[15] - [illegible] IMWB-1411/C/2015 (11 [illegible] 2017) [illegible]

21·6 މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކޮށްފައިވާކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވިގެން އެންމެ ފުރަތަމަ އެކުއްޖާ ދައްކާފައިވަނީ އީވް ކްލިނިކުގެ ޑޮކްޓަރަށެވެ. އެތަނުގެ ޑޮކްޓަރަށް [illegible] މައުލޫމާތުގެ މައްޗަށް ބަލައި ޑޮކްޓަރ ދީފައިވާ ޕްރިސްކްރިޕްޝަންގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ، (suspected child abuse) ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާކޮށްފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވެނީ، އެކަން އިތުރަށް ބެލުމަށްޓަކައި އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމަށެވެ. ކުޑަކުއްޖާ އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމުން ޑޮކްޓަރ ބެލުމަށްފަހު ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ މެޑިކޯ ލީގަލް ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު، ކުޑަކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމުގެ މައުލޫމާތު ޑޮކްޓަރަށް ކިޔައިދީފައި ވަނީ ކުއްޖާގެ މަންމައެވެ. އެގޮތުން 30 އޮގަސްޓް 2017 ވަނަ ދުވަހު ކުޑަކުއްޖާގެ މަންމަ ގާތަށް ގޮސް ކުއްޖާގެ [illegible] އެކުއްޖާ [illegible] އެކުއްޖާގެ [illegible] އެކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] ދައްކާފައިވާކަމަށާއި، އެކުއްޖާގެ [illegible]

“category 2-non-specific findings that are minimally [illegible] suggestive of sexual abuse (such as fondling) but may also be [illegible] caused by other etiologies· Sexual abuse can't be ruled out”

ކުއްޖާގެ މެޑިކޯލީގަލް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރި ޑރ. [illegible] މުހައްމަދު (ކޮންސަލްޓަންޓް ގައިނޮކޮލޮޖިސްޓް) 31 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދީފައިވާ ހެކިބަހުން ބަލާއިރު، އޭނާއަކީ 2014 ވަނަ އަހަރުގެ ނޮވެމްބަރު މަހުން ފެށިގެން އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގައި މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ މީހެއް ކަމަށާއި، ކުއްޖާގެ މެޑިކޯލީގަލް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވެފައިވާނެ ކަމަށާއި،[16] މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކުޑަކުއްޖާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަށް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާތޯ ބަލައިލިކަމަށް އެގޮތުން ބެލިބެލުމުން، ރިޕޯޓުގައި ފެނިފައިވާ ގޮތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަމަށާއި، [illegible] ކަންތައްތަކަކީ ޖިންސީ ގޯނާ ހިންގައިގެން ނުވަތަ އެނޫން އެހެން ޑޮކްޓަރުންވެސް [illegible] ކަންތައްތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެއްލުމަކީ [illegible] [illegible]2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާ [illegible]2 [illegible] [illegible] ކުއްޖާއަކީ 4 (ހަތަރެއް) ކުއްޖެއް ކަމަށްވުމާއި، އުމުރުގެ ކުއްޖެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެފައިވެއެވެ. ކުޑަކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައި މި [illegible] އޭގެ ނަތީޖާ އެރިޕޯޓުން އެނގިފައި ނުވެއެވެ.

---

[16] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

22. މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކުއްޖާއަކީ ވާހަކަ ދެއްކުމުގައި ދަތިތަކެއް ހުރި ކުއްޖެއްކަމުން އެކުއްޖާ ބުނާ އެއްޗެއް ސާފުކޮށް ދެނެގަތުމަށް އުނދަގޫތަކެއް ހުރިކަން އިސްވެ ބުނެވުނު ހުކުމްގެ ހުކުމްގައި ފާހަގަކޮށްފައެވެ. މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުއްޖާއާމެދު މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިގޮތް ސާފުކޮށް ގޮތަށް ޝަރީޢަތުގައި ނެތް ކަމާއި، މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގި ވާހަކަ އެކުއްޖާ ޝަރީޢަތުގައި އެކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވަނީ، "މަންމައޯ ބައްޕަ ރޯރޯ ކަނބައް ކުރަނީއޭ" އަދި "މަންމައޯ ބައްޕަ (ކުއްޖާގެ ނަން ބުނުއްވައި) މިހިން އަތުން ބުނަނީ މިހިން ހަރުވާލު ބޮޑުވި، ދެން އެމަންޖެ އުޅުނު ހަރުވާލު ބޮޑުވި މިހިން ހަދާ ތުރުކާސްޓިރިޔާ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)އަށް ވާހަކަދޭން ނުކުރެއްކާ." މިފަދައިންނެވެ. އޭގެ ފަހުން އެކަމާގުޅޭ ސުވާލަކަށް އެކުއްޖާއާ ސުވާލު ކުރުމުން އެކުއްޖާގެ ވާހަކައިން ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފާޅުކޮށް ވަސްވަސްކުރައްވައި އަންގަވާ ކަމަށް ދަރިވަރުކަން ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވެއެވެ. ކުއްޖާގެ މަންމައަށް ކުއްޖާއާމެދު މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގި ހިތައިރިގައިވާނީ ތަފާތު ދަރިވަރުކަން މަންމަގެ ބަޔާން އެނގިއެވެ. އަދި އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަން މުޙައްމަދު މުޙައްމަދު ކުރި ތަހުގީގުކުރެއްވި ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަޔާން ސާފުކުރެއްވުނެވެ. މި މައްސަލައިގައި އެކުއްޖާ މިހެއްވާ ބަޔާނަށް ބަލާއިރު، "ބައްޕަ ރޯރޯ ކަނބައް" ކަމަށް ކަނބަލުން ނުވަތަ އެކުއްޖާގެ ހަރުވާލު ބޮޑުވި ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފާޅުކޮށް ތުރުކާސްޓިރިޔާކަން ނުވަތަ އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފާޅުކުރުން ވަސްވަސްކުރައްވައި ކުރިމަތީ ފާޅުކުރުމުގައި އަންގަވާ ކަމަށް ދަރިވަރު ގޮތުގައި ދަރިވަރުކަން އެކުއްޖާ ހިތައިރިގައިކަން އެކުއްޖާގެ ބަޔާން އަސްލުކަން ނުވެއެވެ. އެއްބަސްވުމުން، އެކުއްޖާ ހިތައިރިގައިކަން އެކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ހަވާލާ އެއްގޮތަށް ތުހުމަތުކުރުން ބުނެފައިވާ ބުނުމެއް ނުކުރާކަމުގެ ސާބިތު އެއްވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދަރިންގެ ދުވަހު ޓީޓީ)ގެ ބަޔާން ކަމަށް ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފާޅުކުރުމުގައި އަންގަވައިދެއްވުން ކަށަވަރު ނުކުރެވޭ "ބައްޕަ އަތުން ކަނބަލުވި" އަދި "ބައްޕަ ތުރު ކަނބަލުވި" މިހެން ބުނެ

ބުނެފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދެބެންގެ [illegible] ބޭބެ)ގެ [illegible] ބުނެފައިވާ ހާދިސާގެ އެކުއްޖާގެ ބަޔާނުން އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭކަށްނުވެއެވެ. އަދި އެހާދިސާ ހިނގި ކޮންތާކުގައިކަން އެނގެން ނެތުމާއި، އެކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] ކުރިމަތިލާފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] 2017 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible] (ކުއްޖާގެ [illegible]) އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިލާފަރާތް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިލާފަރާތުގައި [illegible] [illegible] 2016 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ [illegible])ގެ ބަޔާން [illegible] [illegible]. ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ހިސާބުތަ) [illegible] [illegible]، [illegible] އެކުއްޖާއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކުއްޖާގެ [illegible] [illegible]. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] އެކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި މައްސަލައިގައި ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިލާފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިލާފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިލާފަރާތް [illegible]

ގެއްލުމަކީ (ޖިސްމުން/ނަފްސުން) [illegible] ސަބަބުން ދިމާވެފައިވާ ކަމެއްކަމާއި، އެއީ [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ސަބަބުން [illegible] ގެއްލުމެއްކަމަށް [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރެވޭއެވެ. [illegible] [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަޔާން [illegible] 28 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމުގެ [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] [illegible]. [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދަރިންގެ [illegible] ބޭބެ)ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2016 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޖިންސީ އަމަލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ އަމަލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ދަރިންގެ [illegible] ބޭބެ)އަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

23. މި މައްސަލައިގައި އަނިޔާލިބުނު ކުއްޖާ އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވަނީ، މިމައްސަލަ ފުލުހުންނަށް ހުށަހެޅުމުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްއިން އެކުއްޖާ ބެލި ޑޮކްޓަރު ބުނެފައިވަނީ ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިފަރާތުން ކުރިމަތިފަރާތުގައި އެއްޗެހި ފާޑުކިޔާ ކަނޑައެޅިގެން އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ ގޯނާކޮށްފައިވާކަމުގެ ސަބަބުން ދުއްތުރަތާ ކަރުއަކަށްވާ ކަމުގެ އަލާމާތް ބެހުން ނުނިގެ ކަމާއި އިންނިން ސަރަހައްދުން އެގޮތުން ދުރުވެފައިވާ ކަމަށެވެ. ކުއްޖާގެ ކުރިމަތި ފަރާތުން ބޮޑުވެފައި ކުރިމަތިފަރާތުގައި އިންފެކްޝަން އޮފްރިފައިވާ ސަރަހައްދުކަމާއި، އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ކުރިމަތިފަރާތުގައި އިންފެކްޝަން އޮފްރިފައިވާ ކަން ސަރަހައްދު ދުރުވެފައިވާތީ ބޮޑުމަސްޖެހި ވަޔަރިން ސްވޮބް ނެގި ކަމުގައި ވިދާޅުވެފައި އެވެ ނަޖީސް ދެކޮޅުގައި ހިމެނޭގޮތަށް ބައްޓަންކުރެވިފައިވާތީ އަދި އެޗްސްޖީގެ ނަޖީސް ހަރަކާތުގައިވާތީ، އެ އިންފެކްޝަން ކަން ސަރަހައްދު ހުރި އޮފްރިފައިވާ ކަމުގެ ޑޮކްޓަރު ވާހަކަ ކަންކަމުގައިވާކަން އެނގެއެވެ.

ކުއްޖާގެ ބަސް:

24. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ އިސްތިސްނާއީ ކަންކަން ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުއްޖާ ޝަރީޢަތަށް ނުގެނެސް ދެކޮޅު ކުއްޖާގެ ބަސް މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން ހޯދައިދިނުމަށް، ކުޑަކުއްޖާއަށް ޖިންސީގޯނާ ކުރިކަމަށް ބުނެވޭ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިޢުލޫމާތުގެ ބާރުގައި ބުނުމުގެ ވީޑިއޯ/އޯޑިއޯ ރެކޯޑިންގ، އެކުއްޖާ ހިއްސާކޮށް ދީފައި އެވަނީ، ނުވަތަ އެކުއްޖާ ހިއްސާކޮށް ދީފައި ވީނަމަ ދުވަސްތަކުން ނުވަތަ ބުނެފައިވާކަން އެނގޭކަމުގައި، މިއީ ވަކި ގޮތެއްކަން ނުވަތަ ދުވަސް ކަނޑައަޅައި ފެށިގެން ކުރެވުނު ކަމުގައި ވިޔަސް، ތަހުގީގު ހިއްސާކޮށް ދުވަސް ނުވަތަ އެކަހެރި ހިއްސާކޮށް ދުވަސް ވެސް ދުވަސްތަކުން ނުވަތަ އެއްކަލަ ކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާ، އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ

އެވާހަކަ ކިޔައިދިނުމަށް އެކުއްޖާއަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި އެންމެ ފުރަތަމަ [illegible] ފުރުޞަތުގައި އެވާހަކަ ކިޔައިދީފައިވާނަމަ، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އަވަސް ފުރުޞަތެއްގެ ތެރޭގައި އެވާހަކަ ކިޔައިދީފައިވާ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ވަގުތެއްގައި ކިޔައިދީފައިވާނަމަވެސް. މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުއްޖާއާ މުޙައްމަދު [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ގާތުގައި އެކުއްޖާ ބުނެފައިވަނީ 30 އޮގަސްޓް 2017 ގައި ކަން ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަހުން އެނގެއެވެ. އަދި އޭގެ ދެ ދުވަސްކުރިން (28 އޮގަސްޓް 2017ގައި) އެކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޮތުން އަނިޔާ ލިބިފައިވާކަމަށް އެކުއްޖާގެ ދާދައަށް ބެލެވިގެން އެކުއްޖާ [illegible] [illegible] ކްލިނިކަށް ގޮސް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވާކަމާއި، [illegible] ކްލިނިކުގެ ޑޮކްޓަރ [illegible] ޖިންސީ ގޯނާކޮށްފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނީ [illegible] [illegible] [illegible] އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް [illegible] ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވަނީ ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] ދުވަހު [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] އަމަލު ހިންގިކަމަށް އެކުއްޖާގެ މަންމަގެ ގާތުގައި [illegible] 18 (އަށާރަ) [illegible] [illegible] [illegible].[17] [illegible] 7 (ހަތެއް) ނުވަތަ 10 (ދިހައެއް) [illegible] [illegible] 4 (ހަތަރެއް) ނުވަތަ 5 (ފަހެއް) [illegible] 12 (ބާރަ) [illegible]

---

[17] [illegible] 12/2009 [illegible] 60 [illegible] (ނ) ގައި [illegible] 18 [illegible] 18 [illegible]

ކަމެއް/ކާރިސާއެއްގެ ވާހަކައެއް ހަދައިގެން ލިޔައިދިނުމުގެ ނުވަތަ އެހެންމީހަކު ބުނާ ގޮތަކަށް [illegible] ލިޔައިދިނުމުގެ ޤާބިލު ހުންނާނެ [illegible]، [illegible] ކުއްޖަކު [illegible] ޙާލަތަކަށްވުރެ ބޮޑަށް [illegible] އުމުރުގެ ކުއްޖަކު [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޢާންމު އުޞޫލެއްގެ ގޮތުން ކުޑަކުދިންނާ [illegible] ސުވާލު [illegible] އަންނަނީ އެކުއްޖާއާ [illegible] ސުވާލުކުރުމުގައި، ކުރެވޭ [illegible] އިން ކަމާއި، ކުއްޖާއާ ކުރެވޭ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ދޭން އެނގޭ މިންވަރާއި އަދި [illegible] ވާހަކަ ދައްކަން އެނގޭ މިންވަރު [illegible] ރިކޯޑިންގެ [illegible] ކޯޓުން [illegible] ސަބަބުން ނުވަތަ އުމުރުން ދުވަސްވުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ނަފްސާނީ ނުވަތަ ޖިސްމާނީ ބައްޔެއްގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެނޫން އެހެންކަމެއްގެ ސަބަބުން، އެމީހަކަށް ކުރެވޭ ([illegible]) [illegible] ނުވަތަ [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] ([illegible]) ކޯޓުން [illegible] ކޯޓުން [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] ކޯޓުން [illegible]

ދޭން އެނގުމުގެ ގާބިލުކަން (ބުއްދީގެ ގޮތުން) ހުރި މިންވަރަކަށް. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހެކިބަސް ދިނުމުގެ އިޖުރާއަތު ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތުން ކޯޓުން މައްސަލަތަކުގައިވެސް ހެކިބަސް ދިނުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ހެކިބަހުގައި ތެދު ބުނުމަށާއި އަދި ދޮގު ނުބުނުމުގެ މައްޗަށް ހުވާ ކުރަންޖެހޭނެއެވެ. ހެކިބަސް ނެގުމުގެ އިޖުރާއަތު މިގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާއިރު ހުވާ [illegible] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހެކިބަސް(ބަޔާނެއް) ދިނުމަށް ހުރަސްއަޅާ ކަމެއް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް، ހުވައިކޮށްގެން [illegible] [illegible] ހެކިބަހާއި [illegible] [illegible] ހެކިބަހަށް ބަރުދަން ދިނުމުގައި ތަފާތުކަމެއް ވެއެވެ. އެގޮތުން، ހުވައިކޮށްގެން [illegible] [illegible] ބައްޔިނާ [illegible] ([illegible]) ދަރަޖައިގައި ޝަރީޢަތަށް ޤަބޫލު ކުރެވިދާނެ، ހުވައިނުކޮށް [illegible] [illegible] ބައްޔިނާ ޝަރީޢަތަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނީ ([illegible]) ދަރަޖައިގައެވެ. މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ގޮތެއްގައި ކުޑަކުދިންގެ ބަޔާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible]/[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާމީހުންނާމެދު ހިންގާ ޚާއްޞަ އިޖުރާއަތުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މީހުންގެ ހެކިބަހުގެ ދަރަޖަ:

25. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާމީހުންނާމެދު ހިންގާ ޚާއްޞަ އިޖުރާއަތުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]

ނެތި ކިޔައިދޭކިޔައިދިނުމަކީ އެކުއްޖާއާމެދު އެފަދަ އަމަލެއް ހިނގި ކަމަށް އެކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުން ތެދު ކަމަށް ބެލެވިދާނެ ކަމެއް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، އެމީހުންގެ ގާތުގައި އެކުއްޖާ ކިޔައިދިން ވާހަކަ އެމީހުން ބުނުމަކީ އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގި (ކަމަށް ބުނާ) ހާދިސާ ސާބިތުކުރެވޭ ހެއްކެއް ނޫނެވެ. އެކަމަކު އެއީ އެކުއްޖާގެ ބަސް ތެދުކަމަށް ބާރު ލިބޭ ކަމަށްވާތީއެވެ. ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމަށް ކޮރޮބަރޭޓް ކުރެވޭ ހެއްކަކީ އެކުއްޖާގެ ބަޔާނުން ނޫން އެހެން ޒަރީއާ (source) އަކުން ލިބިފައިވާ ހެއްކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮރޮބަރޭޓް ކުރެވޭ ހެއްކަކީ މުސްތަޤިއްލު ހެކި ކަމުގައިވުން [illegible]،[18] ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގިކަމަށް އެކުއްޖާ ކިޔައިދިން ކަމަށް އެހެންމީހަކު ޝަކުވާކުރުމަކީ [illegible] ހެއްކެއް ނޫން ކަމާއި އެއީ ހިއަރސޭ އެވިޑެންސް ([illegible] [illegible] [illegible] ބަސް)އެވެ. މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި، ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގާފައިވާ ކަމަށް އިސްވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މީހުންގެ ގާތުގައި ބުނިކަމަށް އެމީހުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ނަމަވެސް، އެއަމަލު ހިނގި ކަމަށް ބާރު ލިބޭ އިތުރު ހެކި ނުވަތަ މުސްތަޤިއްލު ހެކި ނެތްނަމަ، [illegible] ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގިކަން ސާބިތުކުރުމަށް ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގިކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

26. ކުރިންވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ކުއްޖާ [illegible] ބަޔާނުން [illegible] ޖިންސީ އަމަލު ހިނގިކަން [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިނގިކަމަށް އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި

---

[18] އާރް ވީ. ބާސްކަވިލް (R v.Baskerville (1916)2K.B.658,667) މައްސަލައިގައި [illegible] ސީޖޭގެ [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ."

ނުވެއެވެ. އެކުއްޖާއަކީ 2016 ވަނައަހަރު އއ.ހިމަންދޫއަށް އާއިލާއާއެކު ކުރި ދަތުރުތަކުގައި ދޭތެރޭތެރޭގައިން ކުރިމަތިވެފައިވާ ޙާދިސާއެއް ކުއްޖާއަކާއި އަދި އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިވެފައިވާ ތަކުލީފާއި ހުންނަ ކަމާއި، އެހީ އެކުއްޖާ ހިއްސާކުރުމުން އުޅޭ ގޮތުން، އޭނާ އެކުއްޖާގެ އަމަލުތަކުން ހުންނާނީ އެކުއްޖާއާއެކު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާ ކަމަށް އެކުއްޖާގެ މާމައަށް ސާބިތު ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ކަމާއި އެކުގައި 2017 ވަނަ އަހަރުގެ އޯގަސްޓު މަހުގެ ހަމައަށް ޝަކުވާއާއި ދެކޮޅުހެދުން އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިވެފައިވާ ތަކުލީފު އެއް ސަބަބެއް ޝަރުޢީއުސޫލު ޝަކުވާއާއި ދެކޮޅުހެދުމާއެކު އަނެއްކާ ކުރީގެ އެކުއްޖާ ޝަކުވާއާއި ދެކޮޅުހެދީ 28 އޯގަސްޓު 2017 ގައި ކަމާއި އޭނާއާ ޝަކުވާ ޝަރުޢީގޮތުން އެކުއްޖާއާ ޖިންސީގޯނާކުރިކަމަށް ކަމާއި ކުރީގައި ކުއްޖާ ކަމަށް ބައްޕަކުއްޖާއާ އެކަން ހިތަށް ކަނޑަޅައި ކުރުމަކީ އަދި ޖިންސީއަމަލުތަކުގެ ޝަކުވާ ދެކޮޅުހެދުން މަޢުލޫމާތުދޭން ފުރުސަތު ލިބިފައި، މުޢާމަލާތް ގާތްގޮތުން ސާބިތުވެފައި ޝަކުވާއާއި ހެކިބަސްތައް އެކުއްޖާ އަދި.އެއް.އިސް.އިއްޔާގެ ޝަކުވާ ދެކޮޅުހެދުމަށް ފުރަގަސް ކުރެވިއްޖެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ހިފެހެއްޓި ކުޑަކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ކުށް ސާބިތު ކުރުމަށް ބަލާއިރު މަދުކުރިކަމަށް ބަލަން ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ބަލަމުން މަޤްބޫލުވާ ހެކީގެ އަސާސީ ބަޔާނަކީ ކުއްޖާގެ މަރުޙަލާ ކުއްލިއަކަށް ފަރަބޮނު ހުރި ބަލަން ކުރިއަށް ދާން ޝަހާދަތު ބަޔާނާއި ކަމަށް ކުއްލިކަމުގެ ބަޔާން ބަލަން ކުއްޖާގެ ޒަމާނީ ކުޑަކުއްޖާގެ ކަމުގައި ކުދިކުދި އެއްގޮތް ނޫން ބަލަން ކުދިން ކަމުގައި މިންވަރު ކުދިކުދިން ބަލަން ތަފާތު ކުރުމުން ކުދިކުދިން ހުރިހާ ކަމެއް ބަލަންވާނެ. ކުދިކުދިން ކަމުގައި ކުރިން ކަމުގެ އެކަން ކުރުމާއި ކުދިކުދިންގެ ވަނީ ކުރިން ކަމުގެ ކުދިން ހުރިހާ ވަނީ ކުރިން ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކުޑަ ކުދިން ގޮތަށް ބަލަން ކުރިން ކުއްޖާގެ ކަމުގައި ކުރިއަށް ދާނެ ގޮތް ކުރުމުގެ ޝަރީޢަތް ހިފުމަށް މަސައްކަތް ކުރެވުނު ގޮތުގެ (ކުދިންގެ ކަމުގައި ދަށުން ހިމެނޭ ދަތުރުތަކުން މީހެއްގެ) ގެ ބަދަލު އެއްގޮތެވެ. އަދި ކުދިންގެ ކަމުގައި ބަޔާނުގައި ކުދިކުދިން ކުރިއަށް ދާނަމަ، އެހެންނަމަވެސް މިވަގުތު ދަތުރުދަތުރުގައިން މަސައްކަތް ކުރުން އަދި އެކަން

އަނެކަކަށް އަނިޔާކޮށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ގެންގުޅޭ ފޯނު ހަލާކުކޮށްލައި ގެއްލުން ދީފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މުހައްމަދު މުމްތާޒު ކުޑަކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް އެކުއްޖާގެ މަންމަ މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވަނީ މުހައްމަދު މުމްތާޒު، އޭނާ (ކުއްޖާގެ މަންމަ)ގެ ގައިގައި ޖަހައި، މާރާމާރީ ހިންގުމާއި އަދި މުހައްމަދު މުމްތާޒު ކުއްޖާގެ މަންމަގެ އޮރިޔާން މަންޒަރު ދައްކުވައިދޭ ފޮޓޯއާއި ވީޑިއޯ ނަގާފައިވާކަމުގެ މައްސަލަ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން މުހައްމަދު މުމްތާޒަށް ދީފައިވާ ގާނޫނީ އިންޒާރުގެ ފޯމަށް ބެއްލުމުން އެނގެއެވެ. މިސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible]، މުހައްމަދު މުމްތާޒާމެދު ކުޑަކުއްޖާގެ މަންމާއި މަންމަގެ އާއިލާގެ މީހުންގެ ނާމޫސާއި ހެޔޮނަމަށް [illegible] [illegible] ބެލެވެން އޮތުމާއެކު، މި މައްސަލަ [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] [illegible] ބެލެވެއެވެ.

ނިންމުން:

27. މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ބަޔާނުގައި މުހައްމަދު މުމްތާޒު އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަން [illegible] [illegible] [illegible] އެނގުން ނެތުމާއި، ކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް އެއްވެސް މީހެއްގެ ގޮތުގައި [illegible] އެކުއްޖާ [illegible] އެކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ އެކުއްޖާ [illegible] ކަމަށް އެކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރުމާއި، ކުއްޖާގެ [illegible] ކުއްޖާއަށް [illegible] ޖިންސީ ޖިންސީ އަމަލުގެ [illegible]

[illegible] ގޮތުން މައުލޫމާތު [illegible] [illegible] އާއިލާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ޖިންސީ ގޯނާ ކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައެވެ. މި މައްސަލައިގައި ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

28. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މުޖުރިމުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދައުވާ ކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން (ށ) އަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކީގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތެއްގެ ހެކި ހުރެއްޖެނަމަ، އެއީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މީހަކު ކުށެއްކުރިކަން އެކަށީގެންވާ [illegible] ޝައްކަކުން ބޭރުން ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މީހަކު ކުށެއްކުރިކަން އެކަށީގެންވާ [illegible] ޝައްކަކުން [illegible] [illegible] ސާބިތުވާނަމަ، އެކަން ސާބިތުވާކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/129 (އަޙްމަދު [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ގެ މައްސަލާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާތީއެވެ. އަދި މިއާބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ގެ މައްސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

މައްސަލައިގައި އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ [illegible] މައްޗަށް ބަލާއިރު، ކުޑަކުއްޖާގެ ބަހަކީ އިތުބާރުކުރެވޭ ބަހެއްކަމުގައިވެއެވެ. ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] [illegible] ބޮޑު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އެއްގޮތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަސް [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible] (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible] [illegible])ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިންވަރުގެ [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

29. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި، އއ.ހިމަންދޫ/ޖަވާހިރުވާދީ، މުޙައްމަދު މުޙްތާޒުގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކޮށްފައިވާ އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައިހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

- ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް އެކުލެވިގެން [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 431/Cr-C/2018 ޤަޟިއްޔާ [illegible] މަޤާމެއްގައިހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރާ ކަމަށް [illegible] ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ [illegible] ކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ޙުކުމްކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް